

Blod för analys av blodgaser måste provtas anaerobt, det vill säga utan att blodet kommer i kontakt med luft.

Arteriell blodgas

Arteriell provtagning görs av avdelningens personal. På patienter med ineliggande artärkateter tas provet från artärkatetern med en aspirerande elektrolytbalanserad hepariniserad spruta. Aspirationen ska ske långsamt så att det inte blir turbulens i sprutan.

På patienter utan artärkateter görs en direktpunktion med en ventilerad elektrolytbalanserad hepariniserad spruta. Se Vårdhandboken för provtagning.

Efter provtagningen är det viktigt att all luft avlägsnas från sprutan och att proppen som medföljer sätts på och att blodet pressas upp mot proppen så att sprutan blir tät. Därefter ska sprutan blandas noggrant (rulla mellan handflatorna och sedan vändas end-end). Analys ska sedan ske så snabbt som möjligt, senast inom 30 minuter efter provtagningen. Transport av blodgasspruta till laboratoriet ska ske i rumstemperatur.

Venös blodgas

Vid venös provtagning av blodgaser ska en aspirerande elektrolytbalanserad blodgasspruta användas. Provet kan tas från PVK (perifer infart) efter att slaskrör tagits eller via direktpunktion som vid venös provtagning.

Vid direktpunktion förs blodgassprutan över nålen i hylsan så att gummipackningen tätar mot sprutans mynning. Blodet aspireras långsamt så att det inte blir turbulens i sprutan.

Efter provtagningen är det viktigt att all luft avlägsnas från sprutan och att proppen som medföljer sätts på och att blodet pressas upp mot proppen så att sprutan blir tät. Därefter ska sprutan blandas noggrant (rulla mellan handflatorna och sedan vändas end-end). Analys ska sedan ske så snabbt som möjligt, senast inom 30 minuter efter provtagningen. Transport av blodgasspruta till laboratoriet ska ske i rumstemperatur.

Tas provet från en hepariniserad infart kan koncentrationen av calciumjoner påverkas då heparinet binder calciumjoner.

Kapillär blodgas

Kapillär blodgas ska tas av personal som är utbildad för detta. Undvik att ta kapillär blodgas på vuxna då det finns ökad risk för felvärden då den perifera genomblödningen är mer begränsad än hos små barn.

Analys ska sedan ske så snabbt som möjligt, helst inom 10 minuter och senast inom 30 minuter efter provtagningen. Transport av blodgasspruta till laboratoriet ska ske i rumstemperatur.